

Eurole üleminek Eestis

Ettekande teemad:

- Euro kasutuselevõtu põhimõtted
- Ülemineku ajakava
- Eurole ülemineku praktilised aspektid

Euro kasutuselevõtu põhimõtted

Eurole üleminek on rahavahetus, mitte rahareform!

- Kroonid vahetatakse eurodeks üleminekekursiga, mis on EL rahandusministrite nõukogu (Ecofin) 13.07 otsuse kohaselt võrdne **Eesti Panga senise fikseeritud keskkursiga: 1 EUR=15,6466 EEK.**
- €-päeval vahetatakse pangakontodel olevad kroonihoiused **automaatselt ja teenustasuta eurodeks.** Kõik pangakontodel olevad summad säilitavad oma väärtuse eurodes täpselt samasugusena, nagu nad olid kroonides.
- Pangad vahetavad **üks kuu enne ja kuus kuud pärast üleminekupäeva kroone** eurodeks ametliku **keskkursiga ja teenustasuta kõigis pangakontorites** ning seejärel veel kuus kuud piiratud kontorivõrguga. Pärast seda vahetab Eesti Pank kroone eurodeks keskkursiga ja teenustasuta tähtajatult.

Euro kasutuselevõtu põhimõtted

- Euro kasutuselevõtt kontorahas toimub kohese järsu üleminekuna (“*big bang*”), st üleminekuperioodi ei ole.
- Euro kasutuselevõtt ei muuda ühegi juriidilise dokumendi tingimusi, ei vabasta kohustuste täitmisest
- Alates €-päevast algab kahe nädalane sularaha paralleelkäibe periood:

- ▶ Maksta saab nii kroonides kui ka eurodes, vahetusraha eurodes
- ▶ Pärast paralleelkäibe perioodi on euro ainsaks seaduslikuks maksevahendiks Eestis

Euro kasutuselevõtu põhimõtted

- **Krooni sularaha** kogutakse käibelt ja euro sularaha lastakse ringlusesse sujuvalt sularahaautomaatide, pangakontorite, kaupluste ja teenindusasutuste kaudu. Eraldi rahavahetuspunkte ei avata.
- **Kaardimaksed** muutuvad europõhiseks alates €-päevast.
- **Sularahaautomaatides** asendatakse kroonid eurodega 24 tunni jooksul, kõige hiljemalt 48 tunni jooksul.
- **Maksud ja toetused** ümardatakse eurole üleminekul reeglina inimestele soodsamas suunas, millega riik näitab positiivset eeskuju erasektorile.

Eurole ülemineku ajakava

- **Märtsis-aprillis 2010** viisid Euroopa Komisjon ja Euroopa Keskpank läbi korralise hindamise, et selgitada Eesti valmidust euroalaga liitumiseks, **12. mail** avalikustati lähenemisaruanne, järgnesid arutelud ECOFIN-is ja Euroopa Ülemkogus
- **13. juulil** kogunenud ECOFIN kinnitas lõplikult Eesti liitumise euroalaga ja vahetuskursi alates 01.01.2011. **1:15,6466**
- **1. juuli** kehtestati kauplejatele paralleelhindade kohustus, jõustusid ÄS muudatused
- **28.august** allkirjastatakse Ausa Hinnastamise Kokkulepe
- **1. detsembrist** alates vahetavad pangad krooni sularaha eurodeks
- **Detsembris** tulevad müüki euro mündikomplektid
- **1. jaanuar** üleminek eurole, sularahas paralleelkäive kuni 14.01
- **1. juuli 2011** lõppeb kohustuslik paralleelhindade periood

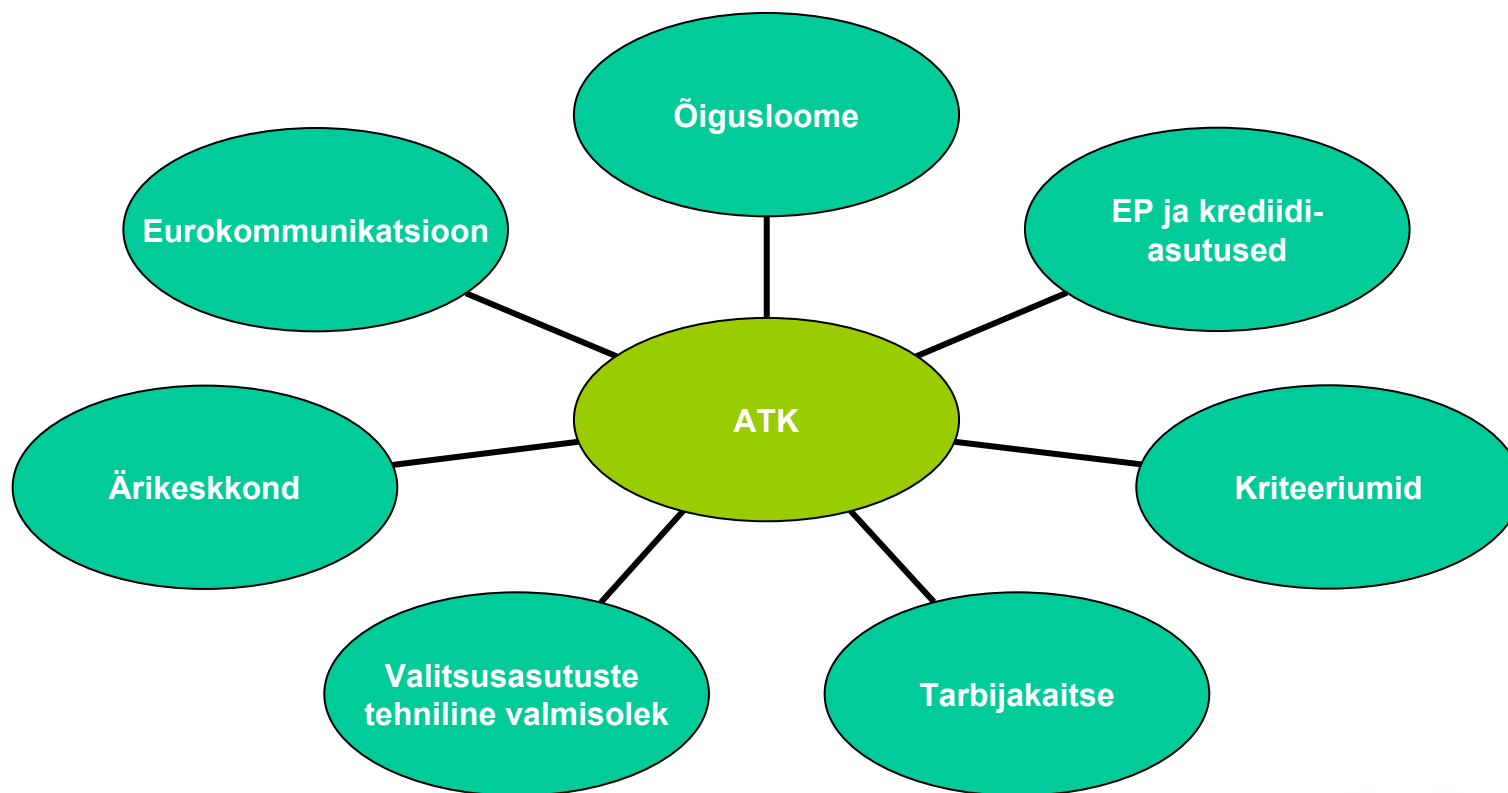

Eurole ülemineku plaan

- Eesti eurole ülemineku plaani koostab **asjatundjate komisjon (ATK)**, mille tööd juhib rahandusministeeriumi kantsler Tea Varrak.
- Europlaani eesmärk on anda suuniseid valitsusasutustele ja infot laiemale üldsusele, valmistamaks ette ladusat eurole üleminekut.
- **Euro kasutusele võtmise seaduse eelnõu**, mis reguleerib Eesti krooni eurodeks vahetamist ja krooni käibelt kõrvaldamist, euro ja krooni paralleelkäivet ning sätestab eurole üleminekuks vajalikud seadusemuudatused.

Eurole ülemineku ettevalmistuste organisatsioon

Sularaha jaotamine

Ettevalmistuste peamiseks eesmärgiks on tagada sujuv üleminek eurole, vältida tõrkeid ja pikki ooteaegu:

- Eurode **eeljaotus** pankadele toimub 3-4 kuud enne €-päeva
- Pangad võivad **kaas-eeljaotada** eurosid oma suurematele klientidele 3-4 kuud enne €-päeva
- Väikeettevõtetele võivad pangad lihtsustatud korras eeljaotada eurosid kuni 5 päeva enne €-päeva summas kuni 10 000 EUR
- Eelnevalt toimub **müntide kogumise ja sularaha hoiustamise kampaania**

Eurole üleminek ärisektoris

- Raamatupidamises järsk üleminek
  - ▶ Eurodes esitatakse kõik aruanded perioodide kohta, mis lõppevad €-päeval või hiljem
- Minimaalsed aktsia- ja osakapitali suurused vastavalt 25 000 ja 25 00 eurot;
  - ▶ aktsia minimaalne nimiväärtus 10 (euro)senti
- Põhikirjad võimaldatakse viia europõhiseks alates 6 kuud enne €-päeva; võib kasutada lihtsustatud otsustuskorda (üle 50% poolt)
  - ▶ Riigilõivu vabastus alates ÄS jõustumisel ning aasta jooksul pärast €-päeva

Euro ei tingi hindade tõusu

- Eurole üleminek iseenesest **ei too endaga kaasa hindade tõusu**, sest üleminek toimub senise vahetuskursi alusel ning kõik hinnad tuleb kroonidest eurodesse ümber arvestada lähtuvalt ümardamisreeglist.
- EL Nõukogu määruses sätestatud **ümardamisreegli** kohaselt tuleb kroonid eurodesse ümber arvestada 1 sendi täpsusega, arvestades jagamistehte kolmandat kohta pärast koma.
  - Näiteks: **264,50 krooni** → €?
264,50 krooni : 15,6466 = 16,90463104
Seejärel ümardus: kui kolmas koht 4 või väiksem, siis väärtus allpoole
Tulemus: **16,90 €**

Euro ei tingi hindade tõusu

- Uute hindadega harjumiseks kohustatakse kauplejaid 6 kuud enne ja 6 kuud pärast €-päeva avaldama hinnad **müügikohas käsitsi või trükitehniliselt nii kroonides kui eurodes** (kroonihindu võib ka kauem näidata).
- Samuti kutsutakse kaupmehi sügisel käivituva kampaania raames üles mitte kasutama eurole üleminekut hindade kunstlikuks moonutamiseks, seadus kohustab järgima ümardamisreeglit.
- Tarbijakaitseamet teostab enne €-päeva järjepidevalt (korra kuus) **hinnavaatlusi** enamtarbitavate toidukaupade, peamiste esmatarbekaupade ja enamkasutatavate teenuste osas ja teavitab vaatluste tulemustest avalikkust. Vaatlusi jätkatakse vähemalt pool aastat pärast €-päeva.

Euro ei tingi hindade tõusu

- Tänapäevaste euroriikide kogemus näitab, et eurole ülemineku ühekordne mõju hindadele oli 0,1-0,3%, seejärel toimus stabiliseerumine
- Kõige tuntavam oli hinnatõus restoranides ja kohvikutes, juuksurisalongides jm kohalikule turule mõeldud teenuste pakkumises (seotud ka tavapärase hindade korrigeerimisega)
- Peamised otsesed kulud on seotud nn hinnasiltide asendamisega ja IT-muudatustega

Kuidas aitab euro Eesti elanikke ja toetab meie riigi arengut?

- Euroalal on Eesti elu ja areng üldiselt turvalisem, sest oleme veelgi enam osa Euroopast
- Majandus areneb euroalal kiiremini
  - IMFi hinnangul võib euroalaga ühinemine kiirendada majanduskasvu 20 aasta jooksul keskmiselt 0,15% kuni 1% võrra aastas
  - Majanduskasv suurendab tööhõivet, sissetulekuid ja maksutuluseid
- Euro tagab stabiilsed hinnad ja laenuintressid

Euro toob stabiilsuse ja kindluse

- Euro on rahvusvaheliselt tuntud ja tunnustatud valuuta. Euro kasutuselevõtt suurendab automaatselt usaldust ka Eesti majanduse vastu.
- Eesti pankadel on võimalus laenata raha Euroopa Keskpangast.
- Eestis kaob raha devalvatsiooni risk ning sellega kaasneda võiv investeeringute väärtuse langus.
- Usaldus toob kaasa investeeringuid ja uusi töökohti ning tõstab töötajate sissetulekuid

Tere
euro

Eurole üleminek kahandab pangandusega seotud kulusid

- Eurodes võetud laenud, nt eluasemelaenud lähevad laenajale soodsamaks.
- Pankades kaovad raha konverteerimise kulud, mille pangad enda määratud kursi alusel varem kroonihoiustelt eurodes võetud laenu tagasimakseks maha arvasid.

Tere
euro

euro.eesti.ee